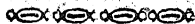

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 13.

Költ Bétsbenn, Kis-Afzizony Havának (Augustusnak)
13-dik napján 1799-dik Elztendőbenn.

Béts.

Báró Kray Vezérünk, a' Fia által, a' ki
Fő-Strázsa-mester, és Szárny-Adjutáns, a' Mán-
tuai őrizettől el-nyertt tíz zászlókat, egy Híra-
dással egygyütt küldötte ide, melly Híradást a'
Hadi-Cancellária, 43-dik számú különös hadi Tu-
dósításábann közlött Aug. 11-dikénn.

Ezen Jelentés szerént, az Ifjú B. Kray el-
indulásakor, 91-re ment vala már fel a' Mántuá-
bann találtt külömbkülömbféle tárházak' száma.
— Agyút kaptunk hatszázhatvanötöt; puskát,

gyalogságnak 's lovasságnak valót, 12959-et; 1260 pifstolyt; 's 70 hoszfú 's tágas tsövü úgy nevezett Doppelhackeneket. — — A' kiköltözött Örízetbenn voltak: 6622 Altiszt és Közember Fr—ák; 601 Cisálpínusok; 's 467 Helvétusok; de a' Cisálpínusok 's Helvétusok előre jelentették, hogy ők a' Fr. Respublikát többé nem akarják szolgálni, 's azért nem is mentek el a' Fr—ákkal. A' Fr—ák' el-menetele előtt, mintegy ezerig való Gallicziánusokat is szemeltetett ki közzülök B. Kray (különössenn a' végre ki-rendeltt kü-lömbkülömbféle Reg—ekbéli Katonáink által). Az említett Gallicziánusok, részfizerént, által szök-tek vólt, részfizerént fogságba esvén Fr. szol-gálatba léptek. (Macdonáld Seregéből is estek 600-nál több szökött Gallicziánusok fogságunk-ba, kik panaszolták, melly roszlz tartássok vólt a' Fr—áknál, úgy hogy örömet vizfza-jöttek volna: de nem ejthették módját.)

„Beteg Frantziák 1220-an maradtak hátra Mántuábann.“

„Az ember-veszteség részünkről, melybe került Mántua' meg-vétele, nem áll többől 77 hóltaknál, 's 235 sebeseknél.“

A' Rajna' jobb mellyékenn, Júl. 29-dikénn történt három tsatákról, a' mellyek közzül egy-ről két szép Leveleket is vettünk, a' jövő po-stán bővebbenn írunk.

Nápolyról és Rómáról, a' mit csak egy két szóval írtunk a' múltt postánn: hiteles kör-nyulállásokkal egygyütt bővenn adja már azt elő a' Bétsi Német Újságnak Augustus' 10-dikénn

költ Darabja, 's a' Toskánai földről lett ki-takarodásokat is a' Fr—áknak, melly ki-takarodásnak le-írásából; tsak az ollyaténn környülállásokat közöllyük mi most itten, a' mellyeket még meg nem írtunk előbbeni Tudósításainkbann.

Illyenek p. o. 1.) hogy Július' eleinn mindjárt akkor, hogy Bonónia (Bologna) Városát el-foglalta a' Ts. Kir. Katonaság; fel-keltek Arezzo (Arretium) Városának hív Lakosai; és Cs. Kir. Katona-Tíztek vezérlése alatt; el-yették az ellenségtől Forlit, Ravennát; és Faenzát: 2.) Florentziábann benn vólt még Júl. 5 dikénn a' Fr. Generálstab; 's kívül a' Város kapuja előtt is táborozott egy Fr. Sereg-szakasz; midőn a' Nép; ki-mondhatatlan dühösséggel vagdalta ki és égette el a' Szabadságnak (roszsz gyümölsű) fáit: ellenbenn átkozta a' Frantziák' kegyetlenkedését, 's örvendett egyfzersmind; hogy ki-szabadúlhatott azoknak járma alól: A' győzhetetlen Fr. Vitézek, piszszenni se' mertek: mert féltek a' Nép' bozszuállásától, 's éjjél tájbann ki-osorított az említett Generálstab nagy siettséggel a' Városból. 3.) Egy Insurgens-sereg Vezére Ing-hirami Úr; a' tenger-parti vidékeinn Toskánának; ágyúkat 's lövéshez való készületeket is nyert a' Fr—áktól; mind el-nyerte még azon ragadományt is töllök, a' mit rablottak vólt azokonn a' vidékekenn; 's el nem vihettek magokkal; Lukka 's a' Génuai hegyek felé intézett lizaladássok közben.

Az alatt, hogy ezek így történtek Toskánabann: a' Nápolyi földről is kezdtek el vonni magokat azok a' Fr—ak, kiket Macdonald ha-

gyott vala ott, 's olly nevéttséges okát adták el-meneteljeknek, hogy mivel Macdonáld, egész-szenn Bétsig verte a' Csász. Sereget: ők is jelen akarnak lenni azon czeremóniánn, a' mellyel Bétsbe fog Macdonáld bé-menni; hanem meg-ígérték: hogy nem sokára vizsza-térnek.

Azombann fel kelt Nápoly - Országban is a' Király mellett, nagy része a' Lakosoknak: de a' Fő-Városbann az első két hetek alatt nem győzedelmeskedhettek az Insurgensek: mivel a' leg nagyobb tekintetű Személyek voltak az el-lenkező Fél' Fejei, kik azombann a' midőn lát-ták, hogy nem állíthatnak ki annyi fegyveres-népet, a' mennyit szükségesnek ítéltek a' (Par-thenopei) Respublikának fenn-tartására: nem tit-kolhatták ők is, azt a' belső nyughatatlanságot, a' melly, köz szokott lenni minden Pártos-fők-ke: kivált akkor, midőn híre ment, hogy kö-zelget Cárdis Ruffo a' maga Seregével, mel-lyet az egész Revolúció alatt, úgy egygyütt tartott volt a' Héros Cárdis Apuliábann, hogy a' Frantziák és a' Nápolyi Republikánu-sok, nem mérészlették azt erőss fekvésébenn meg támadni. Az említett Pártos fők közzül némel-lyek a' St. Elmo (Sz. Erázmus) Várába vet ék magokat; mások ismét a' Római földre szalad-tak által; egynéhányann pedig olly esztelen kép-zelődéstől 's reménységtől hagyták el-ragadtat-ni magokat; hogy ők meg gátolhatják fegyveres kézzel, a' Király mellett való fel kelését a' La-kosok leg-nagyobb részének.

Illyenek voltak kiváltképpenn: a' Fő-Váro-sonn kívül, Kapuánál, Hertzeg Roma Romana;

benn a' Városbann pedig ama' hitetlen Caracciolo (Gróf). H. Roma Romana, még inkább neki dühösödött a' Panorai Pártosokkal együtt, kiket vezérlett; mivel eleinten kedvezett neki a' szerentse az Insurgensek ellen. Benn a' Fő-Városbann, minden felsőbb 's alsóbb rendű Pártosok egybe-gyültek. Éjtszaka, az Elöljárók, sokakat el fogattak, a' kiket híveknek gondolhattak lenni a' Királyhoz, minéműek voltak a' többek között: Medici, Hertzeg Cerra, Monte Leone 's a' t.

Cárd. Ruffonak Nápolyhoz lett érkezésekor, Nelson (Anglus Tengeri Vezér) is Nápoly alá érkezett; 's mind kettenn, engedelmességre intették a' Pártosokat: de mivel az intő Hirdetmények nem használtak: Cárd. Ruffo, ki-hirdetette a' Király' nevébenn, hogy valaki fegyveres kézzel fog taláztatni, akármelly rendű ember legyen, halál a' fejénn.

Meg is történt ez Caracciolonn, és más fő pártosokonn is, kik, az újra fel-elevenedett Lazaronik' segítségével, el-fogdostatván vagy levagdaltattak, vagy az Orosz és Nápolyi hajók-ra vitetvén ott fel-akasztattak. A' St. Elmo Várabéli Őrizet, mellynek leg-nagyobb része, Nápolyi Pártosokból állott: Őrizet alá tétetett. Kápuát 's egyéb Náp. Erősségeket is el-vettek az Insurgensek a' Fr — áktól, 's által kergették őket a' Róm. földre.

Ezek utánn ki-szállott a' Király is a' part-ra, 's bé-ment Királyi pompával Nápoly Városába: a' győzedelmes Sereg pedig Róma felé

vette útját, melly Várost bé-záratott a' Fr. Generális, és magát tette benne, egészsz hatalmú Uralkodóvá (*Meddig? majd meg-látjuk.*)

(Az öfzfe-vagdaltt fő származású Náp. Sze-mellyek közzül való Gróf de la Rocca is, mintegy 28 elztendős vékony Iffjú, a' ki egészszenn másképpenn nyilatkoztatta vala magát, midön sokáig Bétsbenn múlatott vólt az Attyafiánál, Marqu. Gallo Nápolyi Követnél, 's meg-fordúlt Magyar-Országonn is, a' Po'sonyi 's Budai Ország-gyűlések, és Koronázások alkalmatosságával.)

Gróf Dietrichstein nem az Olasz-Ország, hanem a' Rajnához masírozó Orosz Sereghez ment, 's szándékozik a' Fr. földre is bé-menni vele, bizonyos rendelés-tételek végett.

Negyedik Orosz Seregoztály is érkezik segítségünkre. Már Július' vége felé Krakkónál masírozott el Prága felé, 's áll a' H—g Conde Korpusából, és két más Orosz Reg—ekből.

Hadi Környűtlállások.

(Külföldi Tudósítások Szerént)

I. Orosz Birodalmiak.

Vukasovits Generálisunkat, Sz. Anna Rend-jének tzimmerével tisztelte meg az Orosz Császár.

Hollandia' néhai Helytartójának az Arausioi Hertzegnek egy igen meg-hitt kedves Embere Gen. Stamford, ki a' nevezett Hertzegnek első szülött Fiát is nevelte, most Pétersburg-ban vagyon.

2.) Török Birodalmiak.

Konstántzinápoly alá, a' Fekete-tengerről két Orosz lineai hajók érkeztek Jún. 22-dikénn, a' mellyek tsak előljárói vóltak egy Hajósseregnek, a' mellynek, Orosz földi Katonaságot szállító hajókkal kellett menni a' Fekete-tengerről, a' Dardanellákonn, 's az Archipelagusonn által a' Földközi-tengerre.

Más Konstántzinápolyi Tudósítások szerént, Dgezzár Basa, Jaffánn túl is mindenütt üzette még a' Bonaparte népét, melly Kairo felé törekedett, olly reménységgel, hogy egygyesítse magát az ott maradt Rokonival; de ez a' reménység is alig ha meg nem tsalattatott; mert Egyiptomnak előbbeni Basájáról Murat Beyről írták: hogy bé ment Kairóba, 's el vágta az utat Bonaparte előtt.

3.) Nagy-Britanniaiak.

Londonból Júl. 23-dikánn: — „A' Spanyol és Frantzia Hajós-seregekről, még tsak annyit tudunk itt bizonyosann ekkoráig, hogy egygyütt vagynak azok, a' Karthagénai Kikötőhelybenn: de hogy nem jöttek ki a' Föld-közi-tengerről, tsak onnét is fundamentomossann lehet gyanítani; hogy az idevaló Minisztériom, semmi különös új készüléteket nem tétetett a' tengerenn, Írlandia' védelmére.“

„A' Svéd Királyról bizonyosnak írják: hogy az Orosz Császárral szövetségre lépett, a' melybenn kötelezte magát, hogy nyóltz ezer

Izárásra való Katonákat, és nyóltz lineai hajókat állít ki a' Fr—ák ellen."

Londonból Júl. 26-dikán: — „Éppen most veszfzük a' hírt, hogy az egygyesültt Spanyol és Frantzia Hajósseregek ki-jöttek a' Földközi-tengerről, Gibráltárnál, az Atlási tengerre."

„Némelly hadi-hajóink, ágyúztak ölszfe, ezen egygyesültt Sp. és Fr. Sereg' hajóival, a' mint értjük: de mitsoda következéssel? azt nem tudjuk."

4. Német Birodalmiak.

Augsburgból Aug. 3-dikán: — „A' Helvétziába siető Orosz Sereg-öfztály' első Szakasz-izabéi Generálisokat, minden itt lévő Fő-Méltóságoknak, úgymint, a' Würtembergi uralkodó Hertzegnek, a' Zweybrücken-i özvegy Hertzegnének 's a' t. társaságábann, közönségessenn látható asztalnál vendégelte ma még itten a' Trevíri Választó Hertzeg-Érsek."

Augsburgból Aug. 5-dikén: — „Az Orosz Sereg-öfztály' első Szakasz-izs, nem Memmingen; hanem Ulma felé vette innét az útját."

Ulmából August. 2-dikán: — „Városunk külső Erősségeinn mindég dolgoznak. — Ingolstadtból is egy derék erős Várat tsinálnak."

Mannheimből Júl. 31-dikén: — „Az ide való Erősségeknek le-rontását, melybenn jól elő mentek vala már a' Fr—ák, mai naponn félbe szakasztották."

Régensburgból Aug. 2-dikán: — „A' Német-Birodalom itteni Gyülésének Júl. 29-dikén

tartott ülésében, a' Kolóniai, Szaxóniai, Baváriai, Brandenburgi, Hannóverai és Moguntziai Követek, voksoltak, a' Rastadti két Fr. Követeknek meg-ölettetésére nézve. A' Trevíri és Tseh-Választó-Hertzegei Követek, el-halasztották a' voksolást. — A' más Hertzegek' Miniszterei között huszonketten voksoltak. Minden voksoz abbann egygyeztek meg: hogy a' Császári Felség' böltsességére kell bízni, az ezen gyilkosságra nézve el-kezdett nyomozásoknak folytatását.

„A' Palatinátusi Miniszter Bárá Rechberg Pétersburgba indult Júl. 28-dikán, olly czéllal, hogy az Örökös Hertzegnek Károly Lajos Augustusnak, Feleségül kérje, Heléna Paulowna Orosz Nagy-Hertzeg-afszonyt.”

5. Helvétziaiak.

Bernából Júl. 28-dikán: — „Arbergbenn, 's annak szomszéd vidékeibenn, az előbbeni Bernai czímer állítódott fel: minekokáért jelentette az itt ülő Direktórium, a' Törvényhozó-Tanátsnak, hogy szabjon ki valamelly büntetést Azoknak, kik az említett czímerert mérészlenék ezentúl fel-állítani. A' Direktórium, Lovas-Katonákat küldött Arbergbe, a' kik által zabolánn tartathassa a' Népet.”

A' Fr — ák által szörnyű módra el-pusztított Uri, Schwyz, és Unterwalden' Szerentsetlen Lakosinak, száz ezer forint segítséget ajándékozott Anglia.

A' Glárusi Kánton' első Tisztviselőjéhez

(Land-Ammannjához) egy szép írást bocsátot, Károly Főhertzeg, melyben igen meg-ditsérte, a' Cs. K. Katonasággal egygyesültt Glárusi Vitézeknek jó magok viselkedését.

Genf (Geneva) Városát, olly igen féltették vala már a' Fr — ák Júl. 20-dikánn az ostromoltatástól, hogy a' köveket, mellyekkel ki-vóltak rakva annak úttzái és piattzai, mind fel-szedték.

6.) Olasz Országok.

Velentzéből Júl. 31-dikénn: — „Mántua meg-vétele' öröme, meg-vonattak itt minden harangok, 's estvére, önként ki-világosították házaikat minden Lakosok. “

A' Moreau és Macdonald egygyesültt Seregnek Génua és Nizza között tartózkodó maradványai, hogy mind öfzsze sem igen roppant Sereget tesznek: onnét is meg-tettzik; mivel a' Pári'si Tudósítások magok se' teszik többre annak számát, harminthárom-ezernél.

7. Frantzia Országok.

A' Pári'si Jakobínusok, hogy inkább meg-erössíthessék magokat: igen hathatós eszköznek ítélték e' végre, ha Barrér't bé-tesinálhatják a' Törvényhozó Iffjabbik Tanáts' Tagjai közzé. Arra rá is mentek, hogy magával az említett Iffjabbik Tanáttsal el is végeztették Barrér-nak bé-vételetetését: de az Öregebbik Tanátsnak 24-dik Júliusi Ülésében sok ellenzői találkoztak

ezen Végzésnek, úgymint a' kiknek eleven emlékezetjebenn vagyon még Barrér'nek azon gonosz mondása: „hogy a' gilljotin (a' nyakmettő eszköz), pénzverő-műhelye a' Respublikának; és mikor egy reggel hatvan tehetős Személlyeknek nyakát mettette volna el egymás után a' gilljotin: Barrere örvendezve így szólt Robespierrehez: „Bezzeg verénk pénzt a' Revolútzio' piattzán.“ — Az ilyen részvételekért a' Robespierre' kegyetlenkedésébenn, az a' szententzia hozattatott Barrér-re 1795-dikbenn Apr. 2-dikánn, hogy Ő, Billaud Varennes, Collot d' Herbois, és Vadier Társaival együtt, Déli-Amérikáknak Gujana nevezetű részébe számkivettessék. A' 3 nevezett Társai el is küldöttek; de Barrere (*mint a' múlt postánn is említénk*) a' Direktórium' pártfogása által meg-szelelt, 's haza ment, Vieux-sac nevű jószágába, melly az úgy nevezett Felső-Piréneusok' Ofztályábann fekszik. Ott a' kegyesség' állortzáját vette fel magára ez a' ravasz Ember, 's írt két Könyvetskéket is, a' Népnak tettő ki-fejezésekkel, következő titulusok alatt: Montesquieu peint d' après ses ouvrages (Monteszkio úgy le-írva; a' mint nyilatkoztatta magát a' Munkáibann) és de la Pensée du Gouvernement (A' Kormányfő' gondolkozása' módjáról). Illy tsalfaságai által úgy megnyerte a' nevezett Ofztály' Lakosinak szíveket, hogy őtet a' Törvényhozó Nemzeti-gyűlésbe Képviselőjökké választották 1795-dik eszt — nek Május Hónapjábann. De a' Gyűlés' Tagjainak nagyobb

része, helytelennek kiáltotta ezen választást: azért is nem lett annak fogamatja: hanem most a' Jakobínusok, ellenkező ítéletre bírták a' Gyűlésnek, t. i. a' Törvényhozó Iffjabbik Tanátsnak nagyobb részét: de minthogy tsák akkor lehet egészsz ereje az Iffjabbik Tanáts Végzésének, ha az öregebbik Tanáts által is helybehagyattatik az: tehát Barrére is tsak úgy ülhet bé az Iffj. Tanátsba, ha reá áll arra az öregebbik Tanáts.

Droutet hogy el-tudhassa a' Direktórium szép szerént Pári'sból: inkább Kommisszáriussává rendelte a' Marne vizéről nevezetett Departmánba (Közönséges társaság-osztályba): mint sem hogy továbbá is hagygya Pári'sbann garázdálkodni, úgymint a' ki, még magát Sieyest is kezdte vala már tsipkedni, nem ugyan világossann, hanem tsak Aureliánumi Felekezet (Partáj) nevezet alatt, melly Felekezetről azt mondotta egy közönséges Ülésekben a' Jakobínusoknak, hogy az, az 1791-dik esztendőbeli Konstitútziót (következésképpenn a' mérséklett Királyi igazgatást) szándékozik vízfíza-vinni Fr. Országba: minekokáért jól vigyázzanak a' Jakobínusok.

Merlin és Reubel Ex Direktorokról azt írogatják Pári'sból, hogy féltvén a' bőröket, ők is meg-búttak, az Ex-Miniszter és Ex-Vezér Scherer' példája szerént.

Magyar Ország.

Szombathelyről Júl 22-dikénn: — „Tapasztalásból tudjuk, hogy az emberi Társaságokat

ékező 's boldogító tudományok, a' hol virágzásra jutottak az újjabb időkben; a' nemzeti nyelv és Litterátura virágzása volt arra, az egyenes, rövid, és könnyű út: de színt illy bizonyos az is, hogy a' nemzeti litterátura' virágzásának kiváltképpen való eszköze volt ott, a' régi Görög és Deák jó íróknak okos követése. Erzi azt Angliá, hogy a' hajdani Görög és Deák litteraturának nyomdokai után lett az ő nyelve tudós nyelvvé, 's ugyan azért nagy betségben tartja azt, 's úgy őrzi mint Palládiumát. Késervesenn panaszkodtak ellenben a' Frantzia Tudósok, ezen Századnak eleinn, közepinn, és közepe után, nevezetessenn a' többek között: Bellegarde; Leblanc; és Millot; hogy ámbár az ő Nemzetjeknél, Athéne' és Róma' tudománybéli kintseinek gondos felkeresése; változtatta által 14-dik Lajos' Századját, a' Filep, és Augustus' szép Századjaivá: még is csak hamar azután, fel kezdett a' Frantziáknak leg nagyobb része hagyni azokkal a' meg-betsülhetetlen kintsekkal, melly nagy gondotlanságának meg is adta az árrát, mert abból a' fudamentomos tudományból, melly, 14-dik Lajos alatt bé-töltötte egész Fr. Országot, nem maradt egyéb, igen kevés Tudósokat kivéve, az árnyékanál."

„Ezen észrevételek, annál gyakrabban forognak elmémben: a' mennyivel ízvesebbenn óhajtom, nemzeti nyelvünknek, 's ez által a' tudományoknak gyarapodását kedves Hazánkban. Valójában nagy örömmel is tapasztaltam útasim közbenn, hogy már nem csak a' Szepes-

ségenn; hanem Slavóniábann és Horvát-Ország-
bann is gyönyörű előmeneteleket tesznek Neven-
dékjeink a' magyar nyelvben: de szintolly édes
reménységgel teltem el, midőn láttam több ré-
szeibenn Hazánknak, minémű virágzásbann va-
gyon mind a' deák, mind a' görög litterátura.
Oly szerentsés valék ide Szombathelyre lett ér-
kezésemmel is, hogy három derék tanuló Iffjak-
nak, a' görög litteraturabéli igen jeles próbaté-
teljekenn lehettem jelen Júl. 18-dikánn. Ezen Iff-
jak, az ide való Szeminárium-béli Nevendék. Pa-
pok, név szerént: Róka Imre, Németh János,
és Vass László, kik is a' Szent Írást magyará-
zó Professor T. Czuppon György Úrnak útmuta-
tó társaságábann, oly fundamentomos tudo-
mányt szerzettek magoknak a' görög nyelvből:
hogy nem csak az Új Testamentomot olvasták
széltire a' Patáviai Grammatika szerént, 's for-
dították, és a' szókat 's szóllások formáit is fej-
tegették; hanem Homérus-, Hesiodus, Theocri-
tus, Chrysostomus (Arany Szájú Sz. János) és
más nevezetes Görög Authoroknak némelly ír-
saikat is, minden Uri Halgatóknak, Egyháziak-
nak és Világiaknak nagy megelégedésére, ma-
gyarázták. Az egélsz próbatételjeknek tárgyai,
nyomtatásbann is ki-adattak. (A' nevezett T.
Professor Úrnak Vindiciae Vulgatae La-
tinae Editionis Bibliorum tízmű Mun-
kájának, melyet mi a' múlt téleonn hirdettünk
ki, igen nagy ditséretét olvastuk, az Augsbur-
gi Catholicus Recensensek' folyó Munkájának
következendő titulusú Szakaszábann: Journal

der Religion Wahrheit und Litteratur. Dritter
Jahrgang 5-tes Haeft. May Augsburg 1799.)

* * *

Jelentes.

Reménylem, egy józan gondolkodású Ember sem tagadja, melly szükséges és hasznos legyen a' Gyermekeket jó eleve a' Természeti dolgokkal meg-esmérkedtetni. Ugy ítélem, azt is minden tudja, hogy még ez ideig sinsenek nemzeti nyelvünkön olyan Könyvek, a' mellyek ebben a' részben elégséges útmutatók lehetnének. Ezeket én gondolóra vévén, magamat arra határoztam, hogy egy olyan Könyvet adjak kezekbe gyermekeinknek, a' mellyel magokonn leg jobb módjával segíthessenek. Erre a' végre, leg jobbnak találván Raff Természeti Históriaját, annak fordításához ez előtt egynehány elztendőkkel hozzá fogtam. Már jó ideje, hogy a' Fordítás készen állott; de a' fellyebbi elztendőkben tudva lévő viszontagsági az időnek, annak ki-adását meg-akadályoztatták. Most már örömmel jelentem, hogy a' munka készen vagyon, és itt közel, t. i. Welsprémben ki is nyomtattatott. Nem szükség, hogy ennek a' Könyvnek betsit, és belső érdemét magasztaljam: bizonyoságot teiznek arról azok a' szamos Kiadások, a' mellyek fenn forognak. Ezeket mindazáltal szükség, hogy a' Közönségnek hírré adjam.

1.) Hogy én a' magam részéről mindent el

követtem, hogy ez a' Könyv mennél tökéletesebbenn jöhessen ki; a' honnan az állatoknak és plántáknak neveket is, mind válogatva, és a' leg-javát raktam fel, 's fel-tettem Németül és Deákúl is, hogy kiki meg-tudhassa, mit, minek fordítottam.

2.) Hogy a' Könyv igen szép formábann van nyomtatva, hasonló papirosra, 's 14 réz tábla rajzolatokkal, és mindöszfe 44 árkusból fog állani.

3.) Hogy az árra azon költséghez képest, a' melybenn ez a' munka került, nem többre, hanem tsak két forintra határoztatott.

~~4.) Hogy ezen Könyvet, a' kik meg-fizerezni mennél előbb szándékoznak, azok vagy Typographus Számer Úrnál Welfprémbenn, vagy a' Kiadónál Veres Berénybenn keressék, vagy Pesten Weingandt Úrnál. Azután pedig a' következő helyekenn találhatni, és egyébütt sohol sem: Ketskéméten Prof. Kallós Mó'ses; Komárombann Prof. Katona Mihály; Körösönn Prof. Fodor Ger'son; Pápánn Prof. Látzai József; Patakönn Prof. Kövi Sándor; Duna-Vetsénn Tíft. Tóth István; Losontzönn Prof. Rátzkevi József Uraknál. De ezen helyekenn is nem előbb, hanem a' reánk jövő János fő-vételi Pesti Vásárcor lehet találni. Írtam Veres-Berényben Júl. 21-dikénn 1799.~~

Fábián József.